

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2016

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΘΕΜΑ: *Η θέση της ΕΓ της ΚΙΠΑΝ για την επιχειρούμενη συλλήβδην αμνήστευση τυχόν μη νόμιμων πράξεων και δαπανών των ΑΕΙ.*

Η κυβέρνηση, στο νομοσχέδιο «Ρυθμίσεις για την Έρευνα και άλλες διατάξεις» που τέθηκε τον Ιανουάριο 2016 σε δημόσια διαβούλευση (βλ. [1]) και θα κατατεθεί σύντομα (;) στη Βουλή, εντάσσει διάταξη (άρθρο 25, παρ. 9.β) σύμφωνα με την οποία «*Το σύνολο των πράξεων καθώς και οι δαπάνες που έχουν διενεργηθεί από τους ΕΛΚΕ των ΑΕΙ, από τα Ειδικά Νομικά Πρόσωπα (Εταιρείες) για την Αξιοποίηση και Διαχείριση της Περιουσίας των ΑΕΙ, που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 7 του άρθρου 41 του ν. 2413/1996, και από τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.), που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992 για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών των Πανεπιστημίων, καθώς και για την εν γένει επίτευξη των σκοπών τους, μέχρι την έκδοση του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες. Στις δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται ενδεικτικά δαπάνες μίσθωσης και εν γένει στέγασης, φύλαξης, καθαριότητας κ.τ.λ. που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος και για την εν γένει επίτευξη των σκοπών των Πανεπιστημίων*» (βλ. [2]).

Η πρακτική της νομοθετικής τακτοποίησης πράξεων που έχουν χαρακτηριστεί ως μη νόμιμες από το δικαιοδοτικό σύστημα της χώρας είναι ολισθηρή και έχει δικαίως καταγγελθεί ως τέτοια, όποτε επιχειρήθηκε. Είναι λυπηρό που η «πρώτη φορά αριστερά» συγκυβέρνηση επιλέγει, χωρίς αναστολές, σε έναν ακόμη τομέα, να κινηθεί χειρότερα από το «παλιό» που μέχρι πρόσφατα ευαγγελιζόταν ότι «θα το τελειώσει». Σημειώνεται ότι και στις προηγούμενες κυβερνήσεις εμφανιζόταν σποραδικά τροπολογίες ειδικές και ασύγκριτα «αθώότερες» της παρούσας διάταξης, οι οποίες πράγματι προσπαθούσαν να απαλλάξουν συναδέλφους που αποδεδειγμένα δεν είχαν κανένα προσωπικό όφελος από πράξεις διαχείρισης αναγκαίες για τη συνέχιση της λειτουργίας των ΑΕΙ, όμως κανείς από τους τότε κυβερνητικούς υπευθύνους δεν διανοήθηκε να βάλει την υπογραφή του ώστε να προωθηθούν προς ψήφιση στη Βουλή.

Σε πολλούς είναι γνωστές περιπτώσεις κακοδιαχείρισης πόρων των ΑΕΙ με πράξεις ή παραλείψεις της διοίκησής τους, οι οποίες δεν στόχευαν στο όφελος των Ιδρυμάτων και που, αντιθέτως, τα ζημίωσαν σημαντικά. Τέτοιες πράξεις είναι ασφαλώς καταδικαστέες, πρέπει να ελέγχονται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα της Πολιτείας και οι ευθύνες προσώπων πρέπει να αναζητούνται και να αποδίδονται.

Είναι όμως, επίσης, γνωστό ότι το ισχύον νομικό και ελεγκτικό πλαίσιο που διέπει τις δαπάνες των ΑΕΙ, των ΕΛΚΕ, των ΕΠΙ και των Ερευνητικών Κέντρων είναι πολυδαίδαλο, ασαφές και εξαιρετικά περιοριστικό για την αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων (πενιχρών πλέον) πόρων τους.

Έτσι, δεν είναι ασύνηθες, καλοπροαίρετες πράξεις διοικήσεων, οι οποίες στοχεύουν αποκλειστικά και μόνο στο όφελος των Ιδρυμάτων τους και όχι σε προσωπικό όφελος ή σε όφελος τρίτων, να ελέγχονται ως παράτυπες ή παράνομες.

Όμως, μια γενική νομοθετική ρύθμιση δεν είναι η ενδεδειγμένη λύση για την άρση ακόμη και προδήλων αδικιών αφού, όσο οι γενεσιουργές αιτίες του προβλήματος παραμένουν αναλλοίωτες, τέτοιες καταστάσεις είναι μαθηματικώς βέβαιο ότι θα ξαναπροκύψουν στο μέλλον. Μέρος της λύσης του προβλήματος είναι και η ικανοποίηση χρόνιου αιτήματος των ΑΕΙ για σταθερό, γνωστό και εναρμονισμένο ελεγκτικό πλαίσιο, ενώ η ολική λύση του προβλήματος βρίσκεται στην υιοθέτηση (και νομοθέτηση) της πραγματικής αυτονομίας των ΑΕΙ, στην ενοποίηση της διαχείρισης των πόρων τους ανεξάρτητα από τις πηγές χρηματοδότησης, με κανόνες οικονομικής διαχείρισης κατάλληλα διαμορφωμένους για ακαδημαϊκά ιδρύματα (και όχι με το γενικό δημόσιο λογιστικό σύστημα) που θα εμπεριέχουν την υποχρέωση αναλυτικής λογοδοσίας, καθώς και ουσιαστικής και τελεσφόρας αναζήτησης και απόδοσης ευθυνών σε περιπτώσεις παραβίασης του πλαισίου. Οι δομικοί λίθοι ενός τέτοιου οικοδομήματος υπήρχαν στον νόμο 4009/2011, όμως η δομή όχι μόνο δεν τέθηκε σε πλήρη λειτουργία, αλλά, αφού για κάποια χρόνια υπέστη κακοδιαχείριση χειρίστου είδους, σήμερα οδεύει ολοταχώς προς κατεδάφιση, αν υλοποιηθούν οι εκπεφρασμένες κυβερνητικές προθέσεις.

Η κυβέρνηση, αν επιθυμεί να δώσει λύσεις σε πραγματικά προβλήματα και όχι να δώσει συγχωροχάρτια σε στελέχη της και υποστηρικτές της, δεν έχει παρά να εφαρμόσει ένα πλαίσιο διοίκησης των ΑΕΙ που θα διευκολύνει τη χρηστή διοίκηση και θα αποτρέπει κακόβουλες πράξεις, όπως αυτό που προβλέπει ο ν. 4009/2011. Θα μπορούσε επίσης να προσθέσει μια γενική ρύθμιση και για τα ΑΕΙ, ανάλογη αυτής του ν. 4310/2014, άρθρο 15, παρ. 5, ώστε οι διοικήσεις των ΑΕΙ να μην επιβαρύνονται με τα δικαστικά έξοδα όταν κατηγορούνται για πράξεις ή παραλείψεις που ανάγονται αποκλειστικά στην, σύμφωνα με το νόμο, εκπλήρωση των καθηκόντων τους και εφόσον τελικά αθώνονται από την ελληνική δικαιοσύνη. Όσο για την επίμαχη ρύθμιση, η κυβέρνηση οφείλει να την αναμορφώσει ριζικά ώστε να αφορά συγκεκριμένες, ειδικές περιπτώσεις - όπως για παράδειγμα για το γνωστό θέμα των καταλογισμών στο Πανεπιστήμιο Κρήτης - και να μην καταφεύγει σε γενικεύσεις, που οδηγούν σε συλλήβδην νομιμοποίηση γνωστών, κραυγαλέων περιπτώσεων κακοδιαχείρισης.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Παραπομπές:

- [1] <http://www.opengov.gr/ypεpth/?p=2715>
- [2] <http://www.opengov.gr/ypεpth/?p=2690>
- [3] http://posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=141&Itemid=445
- [4] <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=691265>

Κοινοποίηση:

- Κύριο **Νικόλαο Φίλη**, Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr
- Καθηγήτρια **Σία Αναγνωστοπούλου**, Αναπληρώτρια Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι.
- Καθηγήτη **Κώστα Φωτάκη**, Αναπληρωτή Υπουργό Έρευνας και Καινοτομίας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι.

- Καθηγητή **Θεοδόση Πελεgrίνη**, Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι.
- Καθηγητή **Γιάννη Παντή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, gengram@minedu.gov.gr
- **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
- **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
- **Τμήμα Παιδείας Κομμάτων του Κοινοβουλίου**
- Πρόεδρος ΑΔΙΠ, Καθηγήτρια **Νικολέτα Χ. Παϊσίδου**, adipsecretariat@hqa.gr
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**, aleka.choulaki@cs.uoi.gr
- **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ**, dioikousaepitropiposdep@googlegroups.com
- **Προέδρους Συλλόγων Καθηγητών Ελληνικών Πανεπιστημίων**
- **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**, chara@teikoz.gr
- Πρόεδρο ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, Καθηγητή Εφαρμογών **Απόστολο Κοκκόση**, akokkos@teipir.gr
- Πρόεδρο ΕΕΕ, Δρ. **Μαρία Κωνσταντοπούλου**, mkonstan@bio.demokritos.gr
- **Ομοσπονδίες & Συλλόγους Επιστημονικού, Εργαστηριακού και Διοικητικού Προσωπικού των ΑΕΙ**
ΜΜΕ 🇪🇺